

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 16.6.2017
COM(2017) 321 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

dwar l-implimentazzjoni ta' assistenza makrofinanzjarja lil pajjiżi terzi fl-2016

{SWD(2017) 233 final}

WERREJ

1. INTRODUZZJONI.....	3
2. SFOND	4
2.1. L-iżviluppi matul dawn l-aħħar snin	4
2.2. It-titjib fil-funzjonament tal-istrument tal-AMF	4
3. OPERAZZJONIJIET TA' ASSISTENZA MAKROFINANZJARJA FL-2016 . 5	
3.1. Harsa Ġenerali.....	5
3.2. Operazzjonijiet individwali fil-pajjiżi benefiċjarji fl-2016	7
3.2.1. <i>Il-Georgia</i>	7
3.2.2. <i>Il-Ġordan</i>	8
3.2.3. <i>Ir-Repubblika Kirgiża</i>	8
3.2.4. <i>Il-Moldova</i>	9
3.2.5. <i>It-Tuneżija</i>	10
3.2.6. <i>L-Ukrajna</i>	11
4. L-IŻGURAR TAL-UŻU XIERAQ TAL-FONDI TAL-AMF: VALUTAZZJONIJIET OPERAZZJONALI U EVALWAZZJONIJIET EX POST 12	
4.1. Valutazzjonijiet operazzjonali.....	12
4.2. Evalwazzjonijiet ex post.....	12
5. TALBIET GHALL-ASSISTENZA U PROPOSTI FUTURI TAL- KUMMISSJONI — IS-SITWAZZJONI BAĠITARJA	12

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

dwar l-implimentazzjoni ta' assistenza makrofinanzjarja lil pajjiżi terzi fl-2016

1. INTRODUZZJONI

L-assistenza makrofinanzjarja, jew l-AMF, hija strument finanzjarju tal-UE¹ mfassal biex jiġu indirizzati l-htigijiet finanzjarji esterni eċċezzjonali ta' pajjiżi li huma ġeografikament, ekonomikament u politikament qrib tal-UE. L-għan tagħhau hu li tiġi restawrata l-istabilità makroekonomika u finanzjarja fil-pajjiżi kandidati u daww potenzjali u fil-pajjiżi fil-viċinat Ewropew, filwaqt li tinkoraġġixxi l-aġġustament makroekonomiku u r-riformi strutturali.

L-AMF hija strument ta' appoġġ għall-bilanċ tal-pagamenti, li jikkomplementa programm ta' aġġustament u ta' riforma miftiehem mal-Fond Monetarju Internazzjonali (FMI), u huwa sugġett għall-eżistenza ta' dan. Hija tiegħu l-forma jew ta' self, li għalih il-Kummissjoni tissellef il-fondi meħtieġa mis-swieq tal-kapital u mbaġħad issellifhom lil-pajjiż benefiċjarju, jew, f'ċerti ċirkostanzi, għotjiet, iffinanzjati mill-baġit tal-UE.

L-AMF tingħata bil-kundizzjoni li jkun hemm ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u għall-mekkaniżmi demokratiċi effettivi fil-pajjiż benefiċjarju. Tiġi rilaxxata fi hlas parzjali strettament marbut mal-implimentazzjoni b'suċċess ta' miżuri ta' riforma sodi mmirati biex l-ekonomija tal-pajjiż benefiċjarju terġa' lura lejn is-sostenibbiltà fit-tul. B'dan il-mod, l-AMF tikkomplimenta l-assistenza ta' kooperazzjoni regolari tal-UE, u tikkontribwixxi lejn l-għan usa' tal-preservazzjoni tal-istabbiltà u t-tkattir tal-prosperità lil hinn mill-UE.

L-2016 kienet ikkaratterizzata minn progress fl-implimentazzjoni ta' programmi eżistenti tal-AMF għall-Georgia, ir-Repubblika Kirgiza, it-Tuneżija u l-Ukrajna, għalkemm numru ta' żborżamenti kellhom jiġu posposti għal raġunijiet lil hinn mill-kontroll tal-UE. Barra minn hekk, is-sitwazzjoni politika u ekonomika diffiċli kontinwa f'numru ta' pajjiżi tal-viċinat ikkawżat l-approvazzjoni ta' żewġ operazzjonijiet ta' segwitu fit-Tuneżija u l-Ġordan, u operazzjoni ġdida fil-Moldova, proposta mill-Kummissjoni fit-13 ta' Jannar 2017. L-operazzjoni l-ġdida fil-Moldova hija inkluża f'dan ir-rapport minhabba x-xogħol ta' thejjija sostanzjali mwettaq fl-2016.

Dan ir-rapport annwali huwa mhejji f'konformità mal-obbligi ta' informazzjoni tal-Kummissjoni kif stipulati f'diversi deċiżjonijiet tal-Kunsill u deċiżjonijiet kongunti tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill rigward l-operazzjonijiet tal-AMF. Huwa akkumpanjat minn dokument ta' hidma tal-persunal tal-Kummissjoni li jipprovdi informazzjoni aktar dettaljata u analiżi tal-kuntest makroekonomiku kif ukoll tal-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet tal-AMF individwali.

---

¹ Il-bażi ġuridika għall-assistenza makrofinanzjarja lil pajjiżi terzi li mhumiex pajjiżi li qed jiżviluppaw hija l-Artikolu 212 tat-TFUE.

2. SFOND

2.1. L-iżviluppi matul dawn l-aħħar snin

Matul dawn l-aħħar snin, l-AMF sar strument dejjem iktar prominenti fl-ghodod esterni tal-UE. Tabilhaqq, f'kuntast ta' nuqqas ta' stabbiltà makroekonomika u politika persistenti fil-vicinat tal-UE, l-AMF kienet rikonoxxuta b'mod mifrux bħala strument effettiv ta' reazzjoni għall-kriżi, li jippermetti lill-UE tintervjeni b'mod viżibbli u flessibbli u b'ingranaġġ ta' politika konsiderevoli. Dan huwa kkonfermat mid-domanda dejjem tiżdied għall-AMF matul dawn l-aħħar 8 snin u ż-żieda konsegwenti ta' volumi ta' AMF, li żdiedu minn EUR 1,5 biljun f'impenji għall-perjodu 2000-2008 għal EUR 5,1 biljun mill-2009.

Wara żieda inizjali fin-numru u l-volum tal-operazzjonijiet wara l-kriżi globali ekonomika u finanzjarja tal-2008-2009², sar użu ikbar mill-AMF mill-2013 'il quddiem. It-taqlib politiku u ekonomiku fil-pajjiżi shab Għarab Mediterranji wassal biex iżid id-domanda għall-AMF mill-2012, b'talbiet għal appoġġ mill-Eġittu, il-Gordani u t-Tuneżija. Sadattant, fl-2014, il-kunflitt fil-Lvant tal-Ukrajna u d-deterjorament notevoli tas-sitwazzjoni ekonomika u finanzjarja tal-pajjiż wasslu għall-appoġġ permezz tal-AMF f'livell bla preċedent. Tabilhaqq, bejn l-2014 u l-2015, sar disponibbli total ta' EUR 3,4 biljun lill-Ukrajna taħt l-operazzjonijiet tal-AMF, li jirrappreżenta l-ikbar assistenza finanzjarja qatt mogħtija lil pajjiż mhux tal-UE f'perjodu tant qasir ta' żmien.

2.2. It-titjib fil-funzjonament tal-istrument tal-AMF

Hekk kif l-instabbiltà ġeopolitika u ekonomika tal-vicinat tal-UE tippersisti, il-htieġa għal appoġġ makrofinanzjarju tal-UE x'aktarx tibqa' għolja fis-snin li ġejjin. F'dan l-isfond, bħala parti mir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2014-2020, il-Kummissjoni pproponiet strument iktar b'saħħtu ta' appoġġ makrofinanzjarju³. Din il-proposta, ippreżentata mill-Kummissjoni fl-14 ta' Settembru 2016, timmira li ttejjeb il-kapaċità ta' self annwali tal-AMF minn attwalment EUR 500 miljun għal EUR 2 000 miljun, billi żżid il-forniment tal-Fond ta' Garanzija għall-Azzjonijiet Esterni⁴.

Barra minn hekk, l-esperjenza riċenti, b'mod partikolari l-htieġa sabiex jitnedew malajr l-operazzjonijiet godda ta' AMF fl-Ukrajna fl-2014 u fl-2015, reġġet enfasizzat il-htieġa biex jiġi żgurat li l-AMF, bħala strument ta' emerġenza, tista' tiġi mobilizzata malajr bħala reazzjoni għal sitwazzjonijiet ta' kriżi. It-thaffif tat-teħid tad-deċiżjonijiet kienet waħda mill-ghanijiet prinċipali tal-proposta għal Regolament Qafas li jstabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali għal AMF għal pajjiżi terzi, ippreżentat mill-Kummissjoni fl-2011⁵. Madankollu, il-proposta ma kinitx approvata mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill

² Dan irriżulta f'sitt operazzjonijiet godda tal-AMF b'appoġġ għall-Armenja, il-Bożnija-Herzegovina, il-Georgia, il-Moldova, is-Serbja u l-Ukrajna, li jammontaw għal total ta' EUR 1,3 biljun.

³ SWD(2016) 299 finali.

⁴ Il-Fond ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandu l-iskopertura għar-riskju ġenerali tal-UE fuq nuqqas ta' hlas lura minn pajjiżi li jibbenefikaw mill-AMF kif ukoll mill-operazzjonijiet ta' self estern tal-BEI u l-Euratom. Huwa mogħti b'rata ta' 9 % tar-responsabbiltajiet pendenti kollha taħt il-garanzija tal-baġit tal-UE fl-aħħar ta' kull sena, sentejn b'lura. Biex tintlaħaq il-kapaċità ta' self ta' EUR 2 000 miljun kull sena, se jkun meħtieġ forniment addizzjonali ta' EUR 135 miljun kull sena.

⁵ COM(2011) 396 finali, 4.7.2011.

(il-koleġizlaturi) u b'hekk giet irtirata mill-Kummissjoni. Bħala riżultat, deċiżjonijiet dwar l-AMF ikomplu jsiru skont il-proċedura leġislattiva ordinarja (OLP). Il-koleġizlaturi għamlu sforzi biex iħaffu t-tehid ta' deċiżjonijiet skont l-OLP. Dan kien partikolarment il-każ fl-aħħar operazzjoni tal-AMF fl-Ukrajna, li kienet adottata fi ftit iktar minn 3 xhur fl-2015. Madankollu, il-margni biex tithaffef l-adozzjoni ta' deċiżjonijiet tal-AMF skont il-proċedura leġislattiva ordinarja jibqa' limitat.

Fil-proposta tagħha għal deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tipprovdi iktar assistenza makrofinanzjarja għat-Tuneżija tat-12 ta' Frar 2016, il-Kummissjoni dahhlet seba' bidliet tekniċi mhux speċifiċi għall-pajjiż fit-test tal-proposti preċedenti tagħha. Il-koleġizlaturi aċċettaw hamsa mis-seba' bidliet tekniċi li jikkonċernaw il-hames aspetti speċifiċi li ġejjin tal-implimentazzjoni tad-deċiżjonijiet tal-AMF mill-Kummissjoni:

- il-maturità medja massima tas-self AMF;
- it-twetliq tal-kundizzjonalità tal-AMF;
- ir-rilaxx tal-iżborżamenti tal-AMF;
- il-harsien tal-interessi finanzjarji tal-UE;
- valutazzjonijiet operazzjonali.

Il-bidliet ma jaffettwawx il-karatteristiċi ewlenin tal-istrument tal-AMF, iżda iktar minn hekk jibnu fuq l-esperjenza li gābret il-Kummissjoni u jimmiraw b'mod mifruq li jqarrbu l-kliem tekniku tad-deċiżjonijiet mal-prattika stabbilita u maqbula tal-ġestjoni tal-operazzjonijiet tal-AMF. Il-bidliet ifittxu wkoll li jiċċaraw id-deskrizzjonijiet tad-dispożizzjonijiet speċifiċi jew iġibhom f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi mill-Qorti tal-Awdituri. Id-diskussjonijiet mal-Kunsill u l-Parlament wasslu għal ftehim biex jiġu introdotti l-hames bidliet fid-Deċiżjoni tal-AMF għall-Ġordan tal-14 ta' Diċembru 2016⁶, li issa tiffirma l-bażi għal deċiżjonijiet futuri tal-AMF.

Il-Kummissjoni se tkompli tikkoordina mal-koleġizlaturi u tesplora modi biex ittejjeb l-effikaċja u l-effiċjenza tal-proċess attwali tat-tehid tad-deċiżjonijiet.

3. OPERAZZJONIJIET TA' ASSISTENZA MAKROFINANZJARJA FL-2016

3.1. Harsa Ġenerali

Sa mill-aħħar tal-2016, l-istatus tal-implimentazzjoni għall-programmi tal-AMF kien dan li ġej:

- **Il-Georgia:** F'Awwissu 2013, l-UE approvat operazzjoni tal-AMF sa massimu ta' EUR 46 miljun għall-Georgia⁷, li għandhom jiġu żborżati f'żewġ hlasijiet parzjali ugwali ta' EUR 23 miljun. L-iżborż tal-ewwel hlas parzjali seħh fl-2015: EUR 13-il miljun f'għotjiet f'Jannar u EUR 10 miljun f'self f'April. L-iżborż tat-tieni hlas parzjali (EUR 10 miljun f'għotjiet u EUR 13-il miljun f'self) ġie pospost minhabba n-nuqqas ta' progress li sar taħt il-programm maqbul mal-FMI f'Lulju

⁶ Id-Deċiżjoni (UE) 2016/2371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 li tipprevedi assistenza makrofinanzjarja lir-Renju Haxemita tal-Ġordan (ĠU L 352, 23.12.2016, p. 18).

⁷ Id-Deċiżjoni Nru 778/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Awwissu 2013 li tipprovdi assistenza makro-finanzjarja ulterjuri lill-Georgia (ĠU L 218, 14.8.2013, p. 15).

2014. Bl-approvazzjoni tal-Bord Eżekuttiv tal-FMI ta' programm ġdid ta' Faċilità ta' Fond Estiża ta' USD 285 miljun fit-12 ta' April 2017, il-Kummissjoni pproċediet biex tiżborża t-tieni hlas parzjali tal-AMF f'Mejju 2017.

- **Il-Ġordan II:** Fl-14 ta' Diċembru 2016, il-koleġizlaturi adottaw deċiżjoni⁸ biex jipprovdu AMF addizzjonali lill-Ġordan (AMF II) sa massimu ta' EUR 200 miljun, magħmula kollha minn self, bħala segwitu tal-operazzjoni ta' EUR 180 miljun imwettqa fl-2015. L-assistenza hija ppjanata li tkun żborżata f'żewġ hlasijiet parzjali ugwali matul l-2017.
- **Ir-Repubblika Kirgiza:** Din l-operazzjoni tal-AMF, approvata f'Ottubru 2013⁹, tikkonsisti minn EUR 15-il miljun f'self u EUR 15-il miljun f'għotjiet. L-operazzjoni tlestiet fl-2016 wara l-iżborż tat-tieni hlas parzjali f'żewġ pagamenti: EUR 5 miljun f'għotjiet fi Frar 2016 u EUR 10 miljun f'self f'April 2016.
- **It-Tuneżija I u II:** F'Diċembru 2013, il-Kummissjoni ppreżentat proposta biex tingħata AMF lit-Tuneżija (AMF I) sa massimu ta' EUR 250 miljun f'self. Il-koleġizlaturi madankollu, emendaw il-proposta billi ziedu l-ammont tal-assistenza għal EUR 300 miljun, u adottaw id-deċiżjoni f'Mejju 2014¹⁰. Wara l-iżborż tal-ewwel żewġ hlasijiet parzjali b'valur ta' EUR 100 miljun kull wiehed fl-2015, id-dewmien mill-awtoritajiet Tuneżini fuq l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' politika maqbula zamm lill-UE mill tiżborża t-tielet u l-aħħar hlas parzjali tal-programm fl-2016 kif ippjanat fil-bidu. Fis-6 ta' Lulju 2016, l-UE approvat AMF addizzjonali lit-Tuneżija sa massimu ta' EUR 500 miljun fl-għamla ta' self¹¹. Wara approvazzjoni mill-Istati Membri, il-memorandum ta' qbil (MtQ) u l-ftehim dwar faċilità ta' self ġew iffirmati fis-27 ta' April 2017.
- **L-Ukrajna III:** Din hija t-tielet operazzjoni li giet implimentata fl-Ukrajna mill-2014, li tammonta għal EUR 1,8 biljun f'self. Giet approvata mill-koleġizlaturi f'April 2015. Flimkien maż-żewġ operazzjonijiet implimentati bejn Mejju 2014 u April 2015¹², it-tielet operazzjoni tal-AMF gabet it-total tal-AMF mill-UE disponibbli lill-Ukrajna mill-bidu tal-kriżi għal EUR 3,4 biljun. Wara l-iżborż tal-ewwel hlas parzjali (EUR 600 miljun) f'Lulju 2015, it-tieni hlas parzjali tal-operazzjoni ta' EUR 600 miljun kien ilu pendent minhabba progress insuffiċjenti fuq għadd maqbul ta' miżuri ta' riforma. Madankollu, dan ġie żborżat f'April 2017 bi tweġiba għall-miżuri adottati mill-awtoritajiet fl-aħħar tal-2016 u fil-bidu tal-2017 biex jindirizza ċerti kwistjonijiet pendent u l-implimentazzjoni globalment sodisfaċenti tal-programm tal-AMF mill-Ukrajna. It-tielet hlas parzjali ta' EUR 600 miljun huwa mistenni li jsir disponibbli matul l-2017.

⁸ Id-Deciżjoni (UE) 2016/2371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 li tipprevedi assistenza makrofinanzjarja lir-Renju Haxemita tal-Ġordan (ĠU L 352, 23.12.2016, p. 18).

⁹ Id-Deciżjoni Nru 1025/2013/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2013 li tipprovdi assistenza makrofinanzjarja lir-Repubblika Kirgiza (ĠU L 283, 14.8.2013, p. 1).

¹⁰ Id-Deciżjoni Nru 534/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 li tipprovdi għajjnuna makrofinanzjarja lir-Repubblika tat-Tuneżija (ĠU L 151, 21.5.2014, p. 9).

¹¹ Id-Deciżjoni (UE) 2016/1112 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2016 dwar l-ġoti ta' assistenza makrofinanzjarja ulterjuri lit-Tuneżija (ĠU L 186, 9.7.2016, p. 1).

¹² Id-Deciżjoni (UE) 2015/601 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' April 2015 li tipprovdi assistenza makrofinanzjarja lill-Ukraina (ĠU L 100, 15.4.2015, p. 1).

Barra minn hekk, wara talba mir-**Repubblika tal-Moldova**, fit-13 ta' Jannar 2017 il-Kummissjoni adottat proposta għal programm tal-AMF sa massimu ta' EUR 100 miljun biex tappoġġa lill-pajjiż, li kien qed iħabbat wiċċu ma' kundizzjonijiet ekonomiċi u finanzjarji dejjem iktar diffiċli. L-AMF tal-UE proposta, li hija mistennija tiġi adottata mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill f'nofs l-2017, tikkonsisti minn EUR 40 miljun f'għotjiet u EUR 60 miljun f'self, li għandhom jiġu żborżati fi tliet hlasijiet parzjali fl-2017-2018. L-iżborż se jkun strettament kundizzjonali għall-progress tajjeb tal-Moldova fil-programm tal-FMI u l-implimentazzjoni ta' kundizzjonalità ta' politika speċifika li għandha tiġi maqbula mal-UE f'memorandum ta' qbil.

3.2. Operazzjonijiet individwali fil-pajjiżi benefiċjarji fl-2016

3.2.1. Il-Georgia

F'Awwissu 2013, l-UE adottat programm tal-AMF għall-Georgia sa massimu ta' EUR 46 miljun, nofs f'għotjiet u nofs f'self, li għandha tingħata f'żewġ hlasijiet parzjali indaqs. Wara l-konkluzjoni ta' Arrangament ta' Riżerva ta' USD 154 miljun bejn il-Georgia u l-FMI f'Lulju 2014, l-MtQ, il-ftehim dwar faċilità ta' self u l-ftehim ta' għotja ġew iffirmati f'Diċembru 2014 u fejn meħtieġ ratifikati mill-Parlament Georgjan.

L-ewwel hlas parzjali tal-AMF ġie żborżat f'Jannar 2015 (EUR 13-il miljun f'għotjiet) u f'April 2015 (EUR 10 miljuni f'self) abbażi tal-esperjenza pożittiva tal-Georgia fil-programm tal-FMI. L-awtoritajiet Georgjani implimentaw il-miżuri ta' politika rilevanti kollha deskritti fl-MtQ għat-tieni hlas parzjali ta' EUR 10 miljuni f'għotjiet u EUR 13-il miljun f'self, iżda l-iżborż ġie pospost minhabba problemi fuq l-implimentazzjoni tal-programm tal-FMI. Madankollu, fit-12 ta' April 2017 il-Bord Eżekuttiv tal-FMI approva arrangament ġdid tal-Faċilità ta' Fond Estiża ta' USD 285 miljun għall-Georgia. Għalhekk, il-Kummissjoni ddeċidiet li tmexxi bl-iżborż tat-tieni hlas parzjali tal-AMF f'Mejju 2017. L-awtoritajiet esprimew ukoll l-interess tagħhom f'operazzjoni tal-AMF possibbli ta' segwitu biex tikkomplementa l-FMI.

Fl-2016, il-Georgia kompliet tiffaċċja ambjent estern dgħajjef, li permezz ta' esportazzjonijiet u rimessi mnaqqsa kkontribwixxa għal tkabbir tal-PDG relattivament baxx stmat għal 2,7 %. F'dan il-kuntest, id-defiċit fiskali tal-Georgia kiber, li jirrifletti kemm id-dhul iktar dgħajjef milli mistenni u ż-żidiet fl-infiq qabel l-elezzjonijiet parlamentari ta' Ottubru 2016. Il-lari ddeprezza drastikament matul l-aħħar sentejn, filwaqt li tilef 50 % tal-valur tiegħu mad-dollari Amerikan bejn Novembru 2014 u Diċembru 2016. Il-vulnerabbiltajiet esterni żdiedu, filwaqt li d-defiċit fil-kont kurrenti huwa stmat li laħaq it-13,3 % tal-PDG fl-aħħar tal-2016 u d-dejn estern stmat li huwa 108 % tal-PDG. Bi 80 % tad-dejn pubbliku denominat f'munita barranija, id-deprezzament tal-lari rrizulta wkoll f'żieda fil-proporzjon ta' dejn pubbliku mal-PDG, għalkemm id-dejn pubbliku baqa' ġeneralment mhux mibdul f'termini tad-dollari Amerikan. Il-livell ta' riżervi f'munita barranija kien relattivament stabbli b'USD 2,8 biljun fl-aħħar ta' Diċembru 2016 (li żdied minn USD 2,7 biljun f'Diċembru 2014), filwaqt li jkopri madwar 4 xhur tal-importazzjonijiet maħsuba għall-2017. Is-sistema finanzjarja tal-Georgia b'mod globali tibqa' b'saħħitha u kapitalizzata sew, partikolarment grazzi għal superviżjoni u regolamentazzjoni prudenti mill-bank ċentrali.

3.2.2. *Il-Ġordan*

Hekk kif l-instabbiltà reġjonali saret iktar profonda, b'riperkussjonijiet negattivi għall-ekonomija, l-awtoritajiet Ġordanjani fit-3 ta' Marzu 2016 talbu programm tal-AMF ieħor. F'konformità mal-ghotja ta' EUR 2,4 biljun magħmula mill-Kummissjoni fil-konferenza "L-Appoġġ għas-Sirja u r-Reġjun" li seħħet f'Londra fl-4 ta' Frar 2016, fid-29 ta' Ġunju 2016 il-Kummissjoni adottat proposta għal deċiżjoni dwar tieni operazzjoni tal-AMF lill-Ġordan għal EUR 200 miljun f'self. L-assistenza hija ppjanata li tkun żborżata f'żewġ hlasijiet parzjali ugwali fl-2017. Il-programm il-ġdid tal-AMF, li ġie approvat fl-14 ta' Diċembru 2016, isegwi l-implimentazzjoni b'suċċess tal-ewwel operazzjoni tal-AMF ta' EUR 180 miljun f'self, li kien żborżat b'mod shih fl-2015. Ġie osservat xi dewmien fl-implimentazzjoni tal-programm tal-FMI ta' USD 723 miljun ta' tliet snin taht l-EFF, li ġie approvat f'Awwissu 2016, bażikament fil-qasam tar-riforma tat-taxxa.

Fl-2016, wara żmien ta' kunflitti kontinwi fl-Iraq u s-Sirja, it-tkabbir tal-PDG tal-Ġordan naqas għal 2,1 % minn 2,4 % fl-2015, skont l-istimi. Ir-rata tal-qgħad żdiedet għal 15,3 % fl-2016, minn 13,1 % fl-2015. Megħjuna minn tnaqqis qawwi fil-prezzijiet tal-fjuwil u tat-trasport, l-inflazzjoni naqset b'0,8 % fl-2016, filwaqt li kompliet ix-xejra negattiva mill-2015.

Minkejja t-tnaqqis fl-ekonomija, id-defiċit fiskali globali huwa stmat li tjieb għal madwar 3,6 % tal-PDG fl-2016 minn 5,4 % fl-2015. Id-dejn pubbliku tal-Ġordan f'Novembru 2016 żdied għal 95,6 % tal-PDG minn 93,4 % tal-PDG fl-aħħar tal-2015. Id-dinamiċi tad-dejn pubbliku però huma ġgudikati li huma sostenibbli mill-FMI jekk il-pajjiż ikompli jwassal agġustament fiskali ulterjuri fuq it-terminu medju u jkun appoġġat mill-komunità internazzjonali. Id-defiċit tal-kont kurrenti (eskluzi l-ghotjiet) huwa stmat li żdied għal 12,6 % tal-PDG fl-2016 meta mqabbel ma' 12 % tal-PDG fl-2015. F'Diċembru 2016, ir-rizervi internazzjonali netti f'munita barranija kienu ta' USD 12,8 biljun, ekwivalenti għal 7,2 xhur tal-importazzjonijiet maħsuba.

Dikjarazzjoni kongunta adottata mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni fil-kuntest tad-deċiżjoni li tigi approvata t-tieni operazzjoni tal-AMF, impenjat lill-Kummissjoni tissottometti proposta, jekk ikun xieraq, għal tielet operazzjoni tal-AMF ta' ammont ikbar wara l-konkluzjoni b'suċċess tat-tieni AMF u sakemm jintlaħqu l-prekundizzjonijiet tas-soltu għal din it-tip ta' assistenza, inkluża valutazzjoni agġornata mill-Kummissjoni tal-htigijiet finanzjarji esterni tal-Ġordan.

3.2.3. *Ir-Repubblika Kirgiza*

Wara l-vjolenza etnika u politika li rriżultat fi tnaqqis qawwi fl-attività ekonomika u nuqqas sostanzjali fil-finanzjament estern, l-UE impenjat ruhha li tappoġġa l-irkupru tar-Repubblika Kirgiza f'konferenza internazzjonali tad-donaturi f'Bishkek f'Lulju 2010. Dan wassal għal proposta mill-Kummissjoni f'Diċembru 2011 biex ir-Repubblika Kirgiza tingħata AMF ta' massimu ta' EUR 30 miljun (EUR 15-il miljun f'self u EUR 15-il miljun f'ghotjiet). Id-deċiżjoni ta' AMF ġiet adottata mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill fit-22 ta' Ottubru 2013. L-MtQ u l-ftehim dwar faċilità ta' self ġew iffirmati fl-2014 u rratifikati mill-Parlament Kirgiz fi Frar 2015.

Din l-operazzjoni ta' AMF kienet eċċezzjonali peress li r-Repubblika Kirgiza tinsab 'il barra mill-ambitu ġeografiku normali tal-AMF. Madankollu, kienet ġustifikata bis-saħha tal-momentum ta' riforma politika u ekonomika prodemokratika fil-pajjiż u bl-importanza ekonomika u politika tar-reġjun għall-UE. L-ewwel h̄las parzjali ġie zborżat fl-2015, li kien jikkonsisti minn għotja ta' EUR 10 miljuni f'Ġunju 2015 u self ta' EUR 5 miljuni f'Ottubru 2015. Wara li kien hemm tlestija b'suċċess tal-analiżi dwar il-konformità għat-tieni h̄las parzjali, il-Kummissjoni hallset l-element ta' għotja ta' dan il-h̄las parzjali (EUR 5 miljuni) lill-awtoritajiet Kirgizi fl-10 ta' Frar 2016. L-element ta' self (EUR 10 miljuni) ġie zborżat fit-13 ta' April 2016.

L-ekonomija Kirgiza kienet qed tkampa relattivament tajjeb mit-tnaqqis reġjonali u b'mod partikolari mir-riċessjoni fir-Russja li bdiet fl-2014. Wara li kiber bi 3,6 % fl-2014 u bi 3,5 % fl-2015, il-PDG Kirgiz żdied bi 3,8 % fl-2016 grazzi għall-prestazzjoni b'saħħitha tas-setturi agrikulturali u tas-servizzi tal-pajjiż. Id-defiċit tal-gvern fl-2016 naqas għal 4,5 % tal-PDG minn 7,9 % tal-PDG fl-2015 minhabba inqas infiq u l-posponiment tat-tlestija ta' ċerti proġetti ta' investiment. L-impatt tal-evalwazzjoni tas-som fl-2016 (13 % f'termini ta' dollaru) fuq il-prezzijiet tal-importazzjoni u l-effett indirett parzjali tagħha fuq il-prezzijiet domestiċi ssahħah minn qagħda monetarja stretta u l-impatt ta' flussi tad-dhul tar-rimessi iktar għoljin fuq il-konsum domestiku. Dan kellu effett pozittiv fuq l-inflazzjoni, li naqset għal -0,4 % fl-2016.

Is-sitwazzjoni tal-bilanċ tal-pagamenti tal-pajjiż madankollu tibqa' vulnerabbli, li tirrifletti defiċit strutturalment kbir tal-kont kurrenti, li huwa stmat li tjieb biss marginalment għal 9,6 % tal-PDG fl-2016 minn 10,9 % tal-PDG fl-2015. Ir-riżervi internazzjonali totali kienu ta' USD 1,97 biljun sal-aħħar tal-2016, jew 3,8 xhur ta' importazzjonijiet previsti.

3.2.4. *Il-Moldova*

Ir-Repubblika tal-Moldova għaddiet minn perjodu diffiċli matul l-aħħar snin kemm fuq il-front ekonomiku kif ukoll dak politiku. F'Novembru 2014 faqqa' skandlu kbir ta' frodi bankarja, li espona problemi serji ta' governanza li kienu akkumpanjati minn instabbiltà politika. Dawn l-iżviluppi wasslu wkoll għal tnaqqis fit-tkabbir ekonomiku u għas-suspensjoni ta' appoġġ baġitarju mis-shab internazzjonali tal-Moldova.

Il-Moldova dahlet f'riċessjoni fl-2015, bil-PDG tagħha jonqos b'0,5 %. Fl-2016, il-PDG kiber b'madwar 2 %, l-iktar minhabba zieda fl-attività agrikulturali. L-inflazzjoni tas-CPI kienet fuq xejra 'l isfel, filwaqt li lahqet 2,4 % sal-aħħar tal-2016 minn 13,5 % fl-2015.

Il-gvern kien qed jesperjenza pressjonijiet fiskali sostanzjali minhabba dhul baġitarju iktar baxx u l-interruzzjoni tal-appoġġ baġitarju mill-benefatturi. Dawn il-fatturi għenu biex id-defiċit tal-gvern jiżdied għal 3,2 % tal-PDG. Id-dejn tal-gvern żdied għal 45,7 % tal-PDG fl-2016, bħala riżultat tas-self ta' emerġenza b'garanziji tal-gvern maħruġa mill-bank ċentrali lil tliet banek taħt stralċ fl-2015. Bħala riżultat tal-kriżi fis-settur finanzjarju, ir-riżervi internazzjonali naqsu b'35 % bejn Settembru 2014 u Frar 2015 għal USD 1,7 biljun, jew madwar 4,3 xhur ta' importazzjonijiet. Minn dak iż-żmien, il-bank ċentrali akkumula USD 2,1 biljun f'riżervi barranin sa Diċembru 2016, li huwa stmat li jirrappreżenta 5,1 xhur ta' importazzjonijiet previsti, u li jirrifletti l-istabilizzazzjoni u l-irkupru fis-suq tal-muniti barranin.

F'dan il-kuntest, f'Lulju 2016 l-awtoritajiet fl-aħħar waslu għal ftehim mal-FMI fuq programm li għandu jigi appoġġat minn arrangament ta' Faċilità ta' Kreditu Estiża u Faċilità ta' Fond Estiża (ECF/EFF) ta' tliet snin b'valur ta' USD 179 miljun. Il-ftehim gie approvat mill-Bord tal-FMI fis-7 ta' Novembru 2016 u l-ewwel rieżami tal-programm tlesta fit-28 ta' April 2017.

Wara talba mill-Gvern Moldovan u fil-kuntest tal-iżviluppi politiċi u ekonomiċi msemija hawn fuq, fit-13 ta' Jannar 2017, il-Kummissjoni ressqet proposta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill għal deċiżjoni biex tiġi pprovduta AMF lir-Repubblika tal-Moldova sa massimu ta' EUR 100 miljun, EUR 60 miljun minnhom f'self u EUR 40 miljun minnhom f'għotjiet. L-ammont propost huwa ġġustifikat abbażi ta' valutazzjoni tal-htigijiet ta' finanzjament estern tal-pajjiż, id-daqs tal-programm tal-FMI, il-kondiviżjoni tal-piżijiet u l-margni ta' manuvra disponibbli fil-baġit tal-UE. L-element ta' għotja huwa ġustifikat mil-livell baxx ta' żvilupp ekonomiku tal-Moldova u l-eligibbiltà għal finanzjament konċessjonarju mill-FMI u l-Bank Dinji.

3.2.5. *It-Tuneżija*

F'Mejju 2016, it-Tuneżija u l-FMI dahlu f'arrangament ta' Faċilità ta' Fond Estiża ta' USD 2,9 biljun li jiskadi f'Mejju 2020, immirat li jappoġġa l-programm ekonomiku ta' hames snin tal-pajjiż (2016-2020). L-EFF isegwi Arrangament ta' Riżerva tal-FMI ta' 24 xahar li jammonta għal USD 1,75 biljun approvat mill-FMI f'Ġunju 2013 u konkluz f'Diċembru 2015. It-Tuneżija kisbet AMF kumplimentari mill-UE għall-ammont ta' EUR 300 miljun f'self. Din l-operazzjoni giet approvata f'Mejju 2014 u żborzata parzjalment (l-ewwel żewġ hlasijiet parzjali, b'total ta' EUR 200 miljun) matul l-2015. L-iżborż tal-aħħar hlas parzjali (EUR 100 miljun) ta' din l-operazzjoni gie pospost, li jirrifletti implimentazzjoni mhux suffiċjenti ta' ċerti miżuri ta' politika maqbula u diffikultajiet bil-programm FMI. Bil-ħsieb tad-diffikultajiet ekonomiċi kontinwi, aggravati mill-attakki terroristiċi tal-2015 u l-instabbiltà reġjonali globali, fis-6 ta' Lulju 2016 ġew approvati mill-koleġizlaturi AMF addizzjonali għat-Tuneżija sa massimu ta' EUR 500 miljun f'self. Wara l-konkluzjoni tan-negożjati bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet Tuneżini f'Diċembru 2016, l-MtQ u l-ftehim dwar faċilità ta' self ġew iffirmati fis-27 ta' April 2017.

Ir-rata ta' tkabbir tal-PDG tat-Tuneżija għall-2016 hija stmata li lahqet 1,1 %, zieda ċkejna miż-0,8 % irreġistrata fl-2015. Ir-rata tal-qgħad hija ta' 15,5 %. L-inflazzjoni kellha medja ta' madwar 3,7 % fl-2016, inqas minn 5 % fl-2015, u hija mistennija tilhaq medja ta' 3,9 % fl-2017.

Fuq il-finanzi pubbliċi, id-defiċit tal-gvern huwa stmat li lahaq 6 % tal-PDG fl-2016 (kontra l-4,6 % taht il-programm FMI). Dan huwa dovut għal varjetà ta' fatturi, inklużi ġbir tat-taxxi inqas milli mistenni, kostijiet tal-pagamenti tas-servizzi iktar għoljin (parzjalment ikkawżati mid-deprezzament tad-dinar Tuneżin) u kont tal-pagi pubbliċi. Id-dejn tal-gvern ċentrali kompli jżdied, filwaqt li lahaq 63 % tal-PDG fl-2016, iktar minn 55 % tal-PDG fl-2015. Barra minn hekk, it-Tuneżija hija skedata li tħallas lura ammont sostanzjalment ikbar mid-dejn tal-gvern tagħha fis-sentejn li jmiss.

Minkejja t-tnaqqis fil-prezzijiet taż-żejt, attività ekonomika domestika iktar dgħajfa u titjib fil-prestazzjoni tal-esportazzjonijiet, l-effetti negattivi fuq it-turiżmu tal-attakki terroristiċi ġheni biex iżommu l-kont kurrenti fl-livell għoli u mhux sostenibbli ta' 9 %

tal-PDG fl-2016. Ir-riżervi huma stmati li huma qrib ta' USD 6,1 biljun, jew madwar 4,3 xhur ta' importazzjonijiet.

3.2.6. *L-Ukrajna*

B'reazzjoni għas-sitwazzjoni ekonomika tal-Ukrajna li qieghda tiddeterjora bil-heffa kif ukoll għal pożizzjoni ta' bilanċ tal-pagament dgħajf, il-Kummissjoni f'Jannar 2015 ipproponiet operazzjoni ġdida tal-AMF sa massimu ta' EUR 1.8 biljun f'self, li jitqassmu fi tliet hlasijiet parzjali ugwali ta' EUR 600 miljun. L-ewwel hlas parzjali taht l-operazzjoni l-ġdida ("AMF III") ġie żborżat f'Lulju 2015¹³. Il-Kummissjoni ma żborżat l-ebda hlas parzjali taht l-operazzjoni ta' AMF il-ġdida tagħha fl-2016, li jirrifletti implimentazzjoni mhux suffiċjenti mill-awtoritajiet Ukranjani ta' ċerti riformi ta' politika speċifikati fil-MtQ. Madankollu, f'April 2017 il-Kummissjoni żborżat it-tieni hlas parzjali ta' EUR 600 miljun bi twegiba għall-miżuri adottati mill-awtoritajiet fl-aħħar tal-2016 u fil-bidu tal-2017 biex jindirizzaw ċerti kwistjonijiet pendenti u l-implimentazzjoni globalment sodisfaċenti tal-programm tal-AMF mill-pajjiż. Fil-prinċipju l-Ukrajna xorta tista' taċċessa EUR 600 miljun oħra mill-AMF III. Din l-assistenza hija kundizzjonali fuq l-implimentazzjoni b'suċċess mill-Ukrajna tal-miżuri ta' politika fl-MtQ u progress kontinwu tal-programm tal-FMI tagħha, EFF ta' erba' snin ta' madwar USD 17,5 biljun li ġie approvat f'Marzu 2015. L-iktar rilaxx riċenti ta' hlas parzjali (USD 1 biljun) taht il-programm tal-FMI seħh f'April 2017, li ġab it-total tal-iżborzi għal USD 8,5 biljun mill-2015.

Fl-2016 l-ekonomija tal-Ukrajna ġiet stabbli. Dan inkiseb minn rispons ta' politika qawwi mfassal biex jindirizza żbilanċi fuq terminu twil u permezz ta' appoġġ finanzjarju u tekniku internazzjonali li għenu titrażżan il-kriżi fil-kunfidenza. Bħala riżultat, l-ekonomija kibret f'termini reali għall-ewwel darba f'erba' snin. It-tkabbir tal-PDG ammonta għal 2,3 %, filwaqt li bbenefika minn domanda domestika li qed tiżdied u minn rikorrenza fl-attività tal-investment.

L-istabbilizzazzjoni ekonomika ġiet riflessa wkoll fi tnaqqis konsiderevoli tal-inflazzjoni (12,4 % fl-aħħar tal-2016, inqas minn 43,4 % fl-aħħar tal-2015) u volatilità mnaqqsa fuq is-suq tal-muniti barranin. Bħala riżultat tal-politika fiskali prudenti, id-defiċit tal-gvern ġenerali konsolidat kien 2,3 % tal-PDG fl-2016, inqas sew mill-mira inizjali ta' 3,7 %. Il-konsolidament fiskali, flimkien mat-tnehhija tad-defiċit operazzjonali tal-kumpanija Naftogaz, kellhom parti importanti fiż-żamma tal-proporzjon tad-dejn għall-PDG, li kien 81,0 % fl-aħħar tal-2016, ftit iktar minn 79,1 % sena qabel. Dan inkiseb minkejja l-kostijiet marbuta man-nazzjonalizzazzjoni ta' PrivatBank, l-ikbar mutwant kummerċjali.

Iż-żieda fl-attività tal-investment fl-2016 għenet għal twessigh tad-defiċit fil-kont kurrenti għal 4,1 % tal-PDG. Fattur ieħor kienet il-prestazzjoni tal-esportazzjonijiet dgħajfa minhabba prezzijiet tal-prodotti bażiċi baxxi u impedimenti addizzjonali lill-kummerċ imposti mir-Russja fil-forma ta' projbizzjoni fuq esportazzjonijiet ta' tranzitu lejn l-Asja Ċentrali. Id-differenza fil-kont kurrenti madankollu, baqgħet taht il-massimu tagħha ta' 8,7 % tal-PDG fl-2013 u kienet kollha koperta minn flussi kapitali. Filwaqt li fl-2016 l-assistenza finanzjarja internazzjonali kienet inqas milli mistenni, hija kompliet

¹³ Din il-proposta ġiet wara żewġ programmi tal-AMF ("AMF I" u "AMF II") b'valur kombinat ta' EUR 1,61 biljun li ġew implimentati fl-2014 u kmieni fl-2015.

tappoġġa r-riżervi internazzjonali, li telġu għal USD 15,5 biljun fl-aħħar tal-2016, jew 3,5 xhur tal-importazzjonijiet previsti tas-sena d-dieħla.

4. L-IŻGURAR TAL-UŻU XIERAQ TAL-FONDI TAL-AMF: VALUTAZZJONIJIET OPERAZZJONALI U EVALWAZZJONIJIET EX POST

4.1. Valutazzjonijiet operazzjonali

F'konformità mar-rekwiżiti tar-Regolament Finanzjarju tal-UE, il-Kummissjoni, bil-għajjnuna ta' konsulenti esterni, twettaq valutazzjonijiet operazzjonali bil-għan li tikseb assigurazzjonijiet raġonevoli marbuta mal-funzjonament tal-proċeduri amministrattivi u taċ-ċirkwiti finanzjarji fil-pajjiżi benefiċjarji.

Il-valutazzjonijiet operazzjonali jiffokaw fuq is-sistemi tal-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi, b'mod partikolari fuq il-proċeduri u l-organizzazzjoni tal-ministeri tal-finanzi u tal-banek ċentrali u, b'mod aktar speċifiku, fuq il-ġestjoni tal-kontijiet li jirċievu l-fondi tal-UE. Minbarra dan, tingħata attenzjoni speċjali għall-mod kif jiffunzjonaw l-istituzzjonijiet tal-awditjar estern, l-indipendenza tagħhom, il-programmi ta' hidma tagħhom u l-effettività tal-kontrolli tagħhom. Jiġu eżaminati wkoll il-proċeduri għall-għoti ta' kuntratti fil-livell ċentrali.

Fl-2016, il-Kummissjoni wettqet valutazzjonijiet operazzjonali fuq il-Moldova u l-Ġordan bi thejjija għall-operazzjonijiet il-ġodda ta' AMF f'dawn il-pajjiżi. Il-valutazzjonijiet tlestew fi Frar u Settembru 2016 rispettivament. It-tnejn li huma kkonkludew li l-proċeduri fiż-żewġ pajjiżi pprovdew biżżejjed garanziji biex jimxu 'l quddiem bl-operazzjonijiet maħsuba tal-AMF.

4.2. Evalwazzjonijiet ex post

F'konformità mar-Regolament Finanzjarju tal-UE, il-Kummissjoni twettaq evalwazzjonijiet *ex post*¹⁴ wara t-tlestija tal-programmi tal-AMF sabiex tivvaluta l-impatt tagħhom. L-oġettivi prinċipali huma:

- i. biex janalizzaw l-impatt fuq l-ekonomija tal-pajjiż benefiċjarju u b'mod partikolari fuq is-sostenibilità tal-pożizzjoni esterna tiegħu;
- ii. biex jivvalutaw il-valur miżjud tal-intervent tal-UE.

L-evalwazzjonijiet *ex post* għall-operazzjonijiet AMF I u AMF II għall-Ukrajna u l-operazzjoni AMF I għall-Ġordan tnedew fl-aħħar tal-2016 u huma mistennija li jitlestew fl-2017.

5. TALBIET GĦALL-ASSISTENZA U PROPOSTI FUTURI TAL-KUMMISSJONI — IS-SITWAZZJONI BAĠITARJA

Il-programm tal-operazzjonijiet tal-AMF għall-2017 huwa kif ġej:

---

¹⁴ L-evalwazzjonijiet *ex post* kollha jinsabu fuq is-sit web tad-DĠ ECFIN: http://ec.europa.eu/dgs/economy_finance/evaluation/completed/index_en.htm.

- i. l-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet ta' AMF li għadhom għaddejnin, kif deskritt hawn fuq. Dawn jinkludu l-iżborż tal-aħħar hlas parzjali għall-Georgia u t-Tuneżija I, l-aħħar żewġ hlasijiet parzjali għat-tielet operazzjoni għall-Ukrajna u l-hlasijiet parzjali kollha għall-operazzjonijiet ta' segwitu għat-Tuneżija u l-Ġordan;
- ii. l-approvazzjoni u l-implimentazzjoni tal-operazzjoni tal-Moldova, bl-iżborż mistenni tal-ewwel żewġ hlasijiet parzjali tal-assistenza;
- iii. l-approvazzjoni ta' programmi godda possibbli, abbażi ta' talbiet riċevuti sal-lum mill-Armenja, il-Georgia u l-Eġittu, u l-operazzjoni ta' segwitu possibbli fil-Ġordan.

Il-programm ta' hawn fuq tal-operazzjonijiet tal-AMF għall-2017 se jagħmel l-iżborżi tal-AMF annwali ekwivalenti għal EUR 1,9 biljun. Filwaqt li dan jirrifletti ż-żieda fil-piż u r-rilevanza tal-istrument tal-AMF, huwa wkoll parzjalment dovut għall-posponiment ta' għadd ta' żborżi originarjament skedati għall-2016. Din il-bidla tal-iżborżi hija dovuta għal raġunijiet differenti, li bażikament għandhom x'jaqsmu mad-dewmien mill-awtoritajiet nazzjonali biex iwettqu miżuri ta' politika miftiehma, dewmien fin-negozjati tal-memorandum ta' qbil, jew diffikultajiet bil-programm tal-FMI rilevanti.

It-tabella ta' hawn taht tagħti deskrizzjoni ġenerali tal-impenji u l-pagamenti tal-ġotjiet tal-AMF għall-2013, l-2016 u l-2017 (b'mod provvizorju). Il-previżjoni għall-2017 hija preliminarj u tinkludi biss dawg l-operazzjonijiet ta' AMF li għalihom ġiet approvata deċiżjoni mill-koleġiżlaturi jew proposta mill-Kummissjoni.

Apparti l-operazzjonijiet tal-AMF li jinsabu għaddejnin jew li jinsabu taht thejjija, sal-lum ġew riċevuti wkoll talbiet għall-appoġġ makrofinanzjarju tal-UE mill-Armenja, il-Georgia u l-Eġittu:

- Fi Frar 2014, il-Kummissjoni rċeviet talba għall-appoġġ permezz ta' AMF mill-**Armenja**. Madankollu, is-sitwazzjoni għall-bilanċ tal-pagamenti tal-pajjiż ma kinitx meqjusa biżżejjed kritika sabiex tiggarantixxi proposta mill-Kummissjoni għal AMF, minkejja l-approvazzjoni ta' arrangament ta' finanzjament mal-FMI. Minkejja dan, il-Kummissjoni tkompli tissorvelja s-sitwazzjoni ekonomika u finanzjarja fl-Armenja. Peress li l-programm tal-FMI EFF se jiskadi fl-2017, kwalunkwe kunsiderazzjoni mill-ġdid se tiddependi wkoll fuq it-tneġija ta' pjan ġdid tal-FMI.
- Fi Frar 2017, l-awtoritajiet Georgjani esprimew interess f'operazzjoni ta' suċċessjoni tal-AMF. Hekk kif il-programm tal-FMI l-ġdid ġie approvat kif dovut mill-Bord Eżekuttiv, il-Kummissjoni hija lesta li tikkunsidra operazzjoni ta' suċċessjoni tal-AMF għall-**Georgia** abbażi tal-htigijiet ta' finanzjament esterni tal-pajjiż.
- F'Novembru 2012, l-**Eġittu** gedded talba għal AMF li tammonta għal EUR 500 miljun; il-Kummissjoni kkunsidrat li tippreżenta proposta, possibbilment li tkun tikkonsisti minn self ta' EUR 450 miljun flimkien ma' għotja ta' EUR 50 miljun. Madankollu, il-proposta għal AMF ġiet sospiża sakemm tintlaħaq konkluzjoni dwar programm tal-FMI għall-Eġittu u bħala tweġiba għall-iżviluppi politiċi fil-

pajjiż minn Lulju tal-2013 'il quddiem. F'Novembru 2016, il-Bord Eżekuttiv tal-FMI approva programm ta' tliet snin taħt l-EFF għal madwar USD 12-il biljun. Għall-ewwel sena tal-programm, id-differenza fil-finanzjament ingħalqet b'kontribuzzjonijiet mill-FMI u benefatturi multilaterali u bilaterali oħrajn. Madankollu, ma jistax jiġi eskluż li jekk hemm htigijiet finanzjarji residwi, l-UE se tkun mitluba tqis operazzjoni tal-AMF għall-Eġittu.

Impenji u pagamenti għal għotjiet tal-AMF, żborżi ta' self tal-AMF 2015-2017 (EUR)

	2015	2016	2017 (provviżorju)
Appropriazzjonijiet ta' impenn għal għotjiet fil-baġit	77 995 000	79 669 000	45 828 000
Valutazzjonijiet operazzjonali, studji PEFA, evalwazzjonijiet <i>ex post</i> AMF għar-Repubblika Kirgiza (deċiżjoni adottata) AMF għall-Georgia (deċiżjoni adottata) AMF għall-Moldova (proposta adottata)* Operazzjonijiet tal-AMF ohra possibbli	62 900	331 822	400 000
Impenji, totali	62 900	331 822	40 400 000
Allokazzjonijiet tal-baġit mhux impenjati	77 932 100	79 337 178	5 428 000
Appropriazzjonijiet ta' pagament għal għotjiet fil-baġit	74 218 061	79 669 000	45 828 000
Valutazzjonijiet operazzjonali, studji PEFA, evalwazzjonijiet <i>ex post</i> AMF għar-Repubblika Kirgiza (deċiżjoni adottata) AMF għall-Georgia (deċiżjoni adottata) AMF għall-Moldova (proposta adottata)* Operazzjonijiet tal-AMF ohra possibbli	29 806 10 000 000 13 000 000	131 195 5 000 000	260 736 10 000 000 20 000 000 Għad irid jiġi deċiż
Pagamenti, totali	23 029 806	5 131 195	30 260 736
Allokazzjonijiet mhux użati għal pagamenti ta' għotjiet	51 188 255	74 537 805	15 567 264
Żborżi ta' self tal-AMF	-	-	-
AMF għall-Ukrajna (deċiżjoni adottata) AMF għall-Ukrajna II (deċiżjoni adottata) AMF għall-Georgia (deċiżjoni adottata) AMF għall-Ġordan I (deċiżjoni adottata) AMF għat-Tuneżija I (deċiżjoni adottata) AMF għar-Repubblika Kirgiza (deċiżjoni adottata) AMF għall-Ukrajna III (deċiżjoni adottata) AMF għat-Tuneżija II (deċiżjoni adottata) AMF għall-Ġordan II (deċiżjoni adottata) AMF għall-Moldova (proposta adottata)* Operazzjonijiet tal-AMF ohra possibbli	250 000 000 10 000 000 180 000 000 200 000 000 5 000 000 600 000 000	 10 000 000	 13 000 000 100 000 000 1200 000 000 350 000 000 200 000 000 40 000 000 Għad irid jiġi deċiż

Żborżi ta' self tal-AMF, total	1245 000 000	10 000 000	1903 000 000

* Din l-operazzjoni hija mistennija tiġi approvata matul l-2017. Tnejn minn tliet hlasijiet parzjali biss huma mistennija jiġu żborżati fl-2017. Żborż tal-aħhar hlas parzjali huwa ppjanat għall-2018.